

Resolució 587/2022, de 15 de juliol

Número d'expedient de la Reclamació: 442/2022

Administració reclamada: Consell Comarcal d'Osona

Informació reclamada: Diversa sobre abocaments.

Sentit de la resolució: Estimació

Resum: l'article 3.1.a LAIA proclama el dret de tothom "a accedir a la informació ambiental que obri en poder de les autoritats públiques o al d'altres subjectes en nom seu, sense que per això estiguin obligats a declarar un interès determinat, sigui quina sigui la seva nacionalitat, domicili o seu". I la informació ambiental és definida en els següents termes per l'article 2.3 LAIA: "tota informació en forma escrita, visual, sonora, electrònica o en qualsevol altra forma que veure's sobre les qüestions següents: (...) b) Els factors, com substàncies, energia, soroll, radiacions o residus, inclosos els residus radio actius, emissions, abocaments i altres alliberaments al medi ambient, que afectin o puguin afectar els elements del medi ambient esmentats a la lletra a). c) Les mesures, incloses les mesures administratives, com polítiques, normes, plans, programes, acords en matèria de medi ambient i activitats que afectin o puguin afectar els elements i factors esmentats a les lletres a) i b), així com les activitats o les mesures destinades a protegir aquests elements". A la vista d'aquests preceptes, està clar que la informació sol·licitada és informació ambiental i que, en principi, qualsevol persona té dret a accedir-hi. No sembla que concorri a la informació sol·licitada cap de les excepcions a la obligació de facilitar la informació ambiental previstes per l'article 13 LAIA; en tot cas, no consta que se n'hagi invocat cap dins del termini a què es refereix l'article 13.6 de la mateixa Llei, que és el previst pel seu article 10.2.c, és a dir: un mes com a termini general i, com a molt, dos, si així ho requereixen el volum i la complexitat de la informació sol·licitada. A més, cal tenir també en compte que l'entitat reclamant ha invocat i acreditat la seva condició d'interessada en el procediment sobre el qual demana informació, condició que reforça el dret d'accés que li garanteix la LAIA.

Paraules clau: Consells comarcals. Entitat ambientalista. Entitat interessada. Abocaments. LAIA.

Ponent: Josep Mir Bagó

Antecedents

1. El 7 de maig de 2022 entra a la GAIP la Reclamació 442/2022, presentada per una entitat ambientalista contra el Consell Comarcal d'Osona, en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant no sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).
2. El 2 de juny de 2021 l'entitat reclamant presenta la següent sol·licitud d'informació pública al Consell Comarcal d'Osona: "Que hem tingut coneixement que l'empresa xxxx va realitzar

abocaments il·legals d'aigües sense depurar procedents del procés de producció. Que l'ajuntament de Sant Vicenç de Torelló, en resolució d'Alcaldia 176/2021 de data 26 de maig de 2021, ens ha remès a dirigir la nostra sol·licitud d'informació al Consell Comarcal d'Osona per ser aquesta Administració qui va tramitar l'expedient sobre abocaments d'aigües. SOL·LICITA: 1- Que es consideri la nostra entitat part interessada en aquest assumpte i en conseqüència se'ns informi de quines han estat les actuacions del Consell Comarcal d'Osona, com a institució responsable de la gestió de l'aigua a la comarca i de vetllar pel compliment de la normativa vigent, en referència a aquests abocaments il·legals de l'empresa xxxx SL. 2- Voldríem conèixer quines mesures es van prendre i quin organisme les va prendre. Si s'ha incoat expedient, si s'ha efectuat penalització i de quin tipus, i en cas d'haver-hi penalització econòmica, en quina quantitat i si l'empresa ha fet el pagaments oportuns. 3- També estem interessats en conèixer la situació actual i la regularització dels abocaments d'aquesta empresa. 4- Així mateix sol·licitem tenir accés a l'expedient corresponent”.

3. El 3 d'agost de 2021 el Consell Comarcal contesta el següent a l'entitat reclamant: “Vist que manifesteu, amb caràcter general, que heu tingut coneixement “que l'empresa xxxx va realitzar abocaments il·legals d'aigües sense depurar procedents del procés de producció” sense identificar el període en què aquests fets es van produir, us requerim per tal que en el termini màxim de DEU DIES concreteu la vostra sol·licitud identificant el període en relació amb el qual es formula la denúncia, amb l'avertiment que en cas de no fer-ho, se us tindrà per desistit de la vostra sol·licitud, prèvia resolució que haurà de dictar-se en els termes previstos a l'art. 21 de la Llei 39/2015”.
4. El 20 de novembre de 2021 l'entitat reclamant reitera la sol·licitud, tot indicant que els abocaments il·legals haurien tingut lloc entre 2012 i 2015.
5. El 20 de gener de 2022 (número de registre E000013-2022) l'entitat reclamant reitera la sol·licitud, tot afegint el 2016 a l'àmbit temporal sobre el que demana informació dels abocaments.
6. La Reclamació presentada el 7 de maig de 2022 indica que l'entitat reclamant ha demanat la mateixa informació a diverses instàncies, sense haver-la obtingut.
7. El 17 de maig de 2022 la GAIP comunica la Reclamació al Consell Comarcal d'Osona i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre ella, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la que deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació. No consta a la GAIP resposta del Consell comarcal a aquest requeriment.
8. El 17 de maig de 2022 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que

ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada.

9. El 28 de juny de 2022 la GAIP requereix els estatuts de l'entitat reclamant.
10. El 10 de juliol de 2022 la GAIP rep els estatuts de l'entitat reclamant, que acrediten que l'entitat en qüestió reuneix els requisits legals per tenir la consideració de part interessada en el procediment.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

La sol·licitud de la que deriva la Reclamació (que és la presentada el 20 de gener de 2022, antecedent 5) demana dades relatives al medi ambient, com és el cas de les que fan referència a abocaments. Aquest fet suscita el dubte del règim jurídic aplicable a l'accés sol·licitat, que podria ser el de l'LTAIPBG o el de la Llei 27/2006, d'accés a la informació ambiental (LAIA).

Segons la disposició addicional 1ª.2 LTAIPBG, "l'accés a la informació pública en les matèries que tenen establert un règim d'accés especial és regulat per llur normativa específica i, amb caràcter supletori, per aquesta llei". Doncs bé: vist que l'accés a la informació ambiental té establert un règim d'accés especial (el de la LAIA), és aquest el que caldrà ser aplicat preferentment, sens perjudici de l'aplicació supletòria de l'LTAIPBG en aquelles qüestions no regulades per la legislació específica sobre accés a la informació ambiental.

La LAIA fa una regulació àmplia de l'abast del dret a la informació ambiental, dels límits que l'afecten i de les sol·licituds d'accés a aquesta informació, de manera que és la normativa aplicable a la seva tramitació i resolució. Tanmateix, la manca de regulació per la LAIA d'un procediment específic de garantia del dret d'accés a la informació que regula porta a què sigui d'aplicació supletòria el règim de garantia del dret d'accés a la informació pública establert per l'LTAIPBG, inclosa la via de reclamació a la GAIP.

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expressives o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixin les resolucions i

l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació.

2. Manca de col·laboració de l'Administració

L'antecedent 7 posa de manifest que l'Ajuntament no aporta a aquest procediment la documentació que li ha estat sol·licitada per la GAIP, d'acord amb el previst per l'article 33.4 RGAIP ("La Comissió comunica la reclamació a l'òrgan o entitat que va dictar la resolució impugnada i li sol·licita una còpia completa i ordenada de l'expedient, un informe sobre la reclamació i tota la informació o els antecedents que puguin ésser rellevants per a la resolució del procediment de reclamació. La documentació, l'informe i la resta d'informació sol·licitada s'han de trametre a la Comissió en un termini màxim de quinze dies"). Si bé aquest fet ha de ser qualificat com una manca de col·laboració de l'Ajuntament amb l'efectivitat dels procediments previstos legalment per a la garantia del dret d'accés a la informació pública, no pot impedir la resolució de la Reclamació, especialment si hom té en compte que l'article 33.7 RGAIP preveu expressament que "la manca de tramesa de la informació o la no emissió dels informes sol·licitats per la Comissió no impedeix que aquesta continuï la tramitació".

3. Sobre el dret d'accés a la informació sol·licitada

La sol·licitud d'informació de la que deriva la Reclamació demana que s'informi a l'entitat reclamant de quines han estat les actuacions del Consell Comarcal d'Osona, com a institució responsable de la gestió de l'aigua a la comarca i de vetllar pel compliment de la normativa vigent, en referència a uns presumptes abocaments il·legals de l'empresa xxxx SL, que haurien tingut lloc entre 2012 i 2016; també demana conèixer quines mesures es van prendre i quin organisme les va prendre davant dels abocaments en qüestió, així com si s'ha incoat expedient, si s'ha efectuat penalització i de quin tipus, i en cas d'haver-hi penalització econòmica, en quina quantitat i si l'empresa ha fet els pagaments oportuns; així mateix, demana informació sobre la situació actual i la regularització dels abocaments d'aquesta empresa i tenir accés a l'expedient corresponent. L'entitat reclamant invoca la condició d'interessada en relació amb els abocaments sobre els quals demana informació.

Abans que res, cal determinar quina és la sol·licitud d'informació pública de la qual deriva la Reclamació, atès que l'entitat reclamant n'ha presentat diverses. Segons la documentació que ha aportat a aquest procediment, la seva primera sol·licitud seria la de 2 de juny de 2021 (antecedent 2), que s'hauria de considerar desistida perquè l'entitat reclamant no va fer dins del termini previst legalment la concreció requerida pel Consell Comarcal. La concreció requerida la fa en una segona sol·licitud, de 20 de novembre de 2021 (antecedent 4), que inicia un nou procediment d'accés a la informació pública; el fet que l'entitat reclamant no faci la concreció requerida pel Consell comarcal dins del termini que li ha atorgat a aquests efectes comporta, com ja s'ha dit, el desistiment de la

sol·licitud i, en conseqüència, la finalització d'aquell procediment; però això no impedeix que l'entitat reclamant iniciï un nou procediment d'accés a la informació pública amb el mateix objecte, amb una major concreció temporal, com havia requerit el Consell Comarcal. Finalment, el de 20 de gener de 2022 (antecedent 5), l'entitat reclamant presenta una nova sol·licitud amb el mateix objecte, si bé ampliant en ventall temporal en relació amb el qual concreta els abocaments sobre els quals demana informació; atès que aquesta sol·licitud és la darrera que consta com a presentada, s'ha de considerar que és la de la qual deriva la Reclamació.

Sobre el dret de l'entitat reclamant a la informació sol·licitada, l'article 3.1.a LAIA proclama el dret de tothom "a accedir a la informació ambiental que obri en poder de les autoritats públiques o al d'altres subjectes en nom seu, sense que per això estiguin obligats a declarar un interès determinat, sigui quina sigui la seva nacionalitat, domicili o seu". I la informació ambiental és definida en els següents termes per l'article 2.3 LAIA: "tota informació en forma escrita, visual, sonora, electrònica o en qualsevol altra forma que veure's sobre les qüestions següents: (...) b) Els factors, com substàncies, energia, soroll, radiacions o residus, inclosos els residus radio actius, emissions, abocaments i altres alliberaments al medi ambient, que afectin o puguin afectar els elements del medi ambient esmentats a la lletra a). c) Les mesures, incloses les mesures administratives, com polítiques, normes, plans, programes, acords en matèria de medi ambient i activitats que afectin o puguin afectar els elements i factors esmentats a les lletres a) i b), així com les activitats o les mesures destinades a protegir aquests elements". A la vista d'aquests preceptes, està clar que la informació sol·licitada és informació ambiental i que, en principi, qualsevol persona té dret a accedir-hi.

No sembla que concorri a la informació sol·licitada cap de les excepcions a la obligació de facilitar la informació ambiental previstes per l'article 13 LAIA; en tot cas, no consta que se n'hagi invocat cap dins del termini a què es refereix l'article 13.6 de la mateixa Llei, que és el previst pel seu article 10.2.c, és a dir: un mes com a termini general i, com a molt, dos, si així ho requereixen el volum i la complexitat de la informació sol·licitada.

A més, cal tenir també en compte que l'entitat reclamant ha invocat la seva condició d'interessada en el procediment sobre el qual demana informació, condició que reforçaria el dret d'accés que li garanteix la LAIA. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que l'article 2.2.b LAIA estableix que tenen la condició de persones interessades "qualssevol persones jurídiques sense ànim de lucre que compleixin els requisits establerts a l'article 23 d'aquesta Llei"; i aquest precepte preveu "els requisits següents: a) Que tinguin entre els fins acreditats als seus estatuts la protecció del medi ambient en general o la d'algun dels seus elements en particular. b) Que s'hagin constituït legalment almenys dos anys abans de l'exercici de l'acció i que exerceixin de manera activa les activitats necessàries per assolir els fins previstos als seus estatuts. c) Que segons els seus estatuts desenvolupin la seva activitat en un àmbit territorial que resulti afectat per l'actuació, o si escau, omissió administrativa".

Consultada la documentació aportada per l'entitat reclamant, especialment els seus estatuts, cal concloure que l'entitat reclamant compleix els requisits indicats al paràgraf anterior i té, per tant, acreditada la condició d'interessada en aquest procediment, condició que reforça el seu dret d'accés a la informació sol·licitada.

4. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

5. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 15 de juliol de 2022, resol per unanimitat:

1. Estimar la Reclamació 442/2022 i declarar el dret de l'entitat reclamant a la informació sobre quines han estat les actuacions del Consell Comarcal d'Osona en referència a uns presumptes abocaments il·legals de l'empresa xxxx SL, que haurien tingut lloc entre 2012 i 2016, sobre

quines mesures es van prendre i quin organisme les va prendre davant dels abocaments en qüestió, sobre si s'ha incoat expedient, si s'ha efectuat penalització i de quin tipus, i en cas d'haver-hi penalització econòmica, en quina quantitat i si l'empresa ha fet el pagaments oportuns, i informació sobre la situació actual i la regularització dels abocaments d'aquesta empresa i accés a l'expedient corresponent.

2. Requerir al Consell comarcal d'Osona que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de quinze dies.
3. Requerir al Consell comarcal d'Osona a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi a la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 442/2022 i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP, preferentment per correu electrònic adreçat a gaip@gencat.cat, per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Si l'Administració desatén el requeriment d'execució que li adreça la GAIP, la Comissió posarà els fets en coneixement de l'òrgan competent, d'acord amb allò previst per l'article 86 LTAIPBG, i li sol·licitarà la incoació d'un procediment sancionador per infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública, a l'empara de l'article 77.2.b LTAIPBG.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir-ne la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.